

Jacobi Alvarez de Paz Opera

De Vita Spirituali, Eivsqve Perfectione - Libri quinque

Álvarez de Paz, Jacobo

Lvgdvni, 1611

Religiosos semper vitam Spiritualem esse sectandam, ac de illa in sequentibus esse tractandum. Cap. xxxij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77833](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77833)

Ierem. 11.
15.Isa. 26.
10.

Rom. 24.

Heb. 11.14

mouetur Deus, qui domum religionis, sua inobedientia, atque protervia, in bestiarum equile, aut in pororum haram cōuerit. Quid est (inquit) quod dilectus meus in domo mea fecit sceleris multa? [Dilectus quidem est quem tāto amore complector, vt in domo mea, & inter electos meos manere permittam. Huius autem eximij beneficij, hanc accipio gratitudinem, quod domum hanc meam, ccelo quām simillimam, prophane, & tepida vitā fideitate comaculat. In terra sanctorum iniqua gessit, nō videbit gloriam Domini.] Hæc est in malos, & tepidos religiosos querimonia Dei, hæc terribilis districti iudicis cōminatio, quam sine dubio opere exequetur, si vitam non mutant, & ea, quæ promiserunt, non debita deautione custodiunt.

*Religiosis semper vitam spiritualem esse
secundam, ac de illa in sequentibus
esse tractandum.*

CAPVT XXXIIIL

NErgo religiosi hanc dutissimam Domini increpationem audiant, & acerrimam socordiæ atque negligentiæ pœnam sentiant, operæ pretium est eam elegant vitam, eos labores subeāt, eas curas, & occupationes suscipiant, utique spirituales, & sanctas, quarum gratia, & à sæculo fuerint eretti, & in statum religiosum euocati. Nam si in sæculo degentes mādata Domini custodierunt, & vitam studiosam amarunt, valde insanī sunt si eam vitam deserant, cuius conseruandæ, & prouehendæ causa religionis habitum indquerunt, & inter bonos, & sanctos innocentiam perdant, quam inter iniquos, & peccatores cōseruarūt. Si vero in sèculo omni fœditati, ac turpitudini se dederunt, & emēdationis gratia in cænobio conuolarunt, quid insanius, quam in penitentia loco præteritis iniquitatibus nouas adiicere, & maiora peccata perpetrare? Sanè tam illi quām illi diuitias bonitatis Dei, & patientiæ, & longanimitatis cōnēnunt, quoniam ad penitentia locum adducti, non pœnitentias, sed in Deum contumeliosi sunt, & tāto beneficio in arrogantiam, & superbiam abusi sunt. Ne itaq̄tam ingenti itutilitia facinētur, semper vocationis sui finem ante oculos habeant, & in quocumque loco sint, & quacumq; occupatione teneantur, desideria virtutis, timore m peccati, & vitâ spiritualem, ac religiosam, tum corde amare, tum actione præstare procurēt. In religione ad instar Angelorum habite laborent, qui domum illam cælestem, & verissimmarum deliciarum plenam inhabitant, vt ex domo, quæ in terris imago cælestis est, ad illam, quæ in celis vsque ad finem sæculi ædificatur, post huius vitâ finera, træferantur. Sicut enim Angeli ē cælesti curia ad terras in ministerium missi propter eos, qui hereditatem capiunt salutis,] nūquam Angeli esse desinunt, nec vitam cælestem relinquunt, nec à conspectu Dei, quo beati sunt, nec ad momentum quidem recedunt: Ita religiosi dum septa cænobij egrediuntur, dum sæcularium domos adeunt, aut necessitate cogente, aut postulantे charitate, numquam vitam spiritualem, neque animam religiosum deferant, sed corpore inter mundanos degentes, spiritu in abscondito proprij cordis commaneat.

Laboriosum est hoc: sed ad labores, non ad otium, nec ad segnitiem vocati sunt. Herus mancipium emit, & suis sumptibus cibos ei, & vestes subministrat, an vt otio torpeat: non sed vt labore, & magna

A sollicitudine famuletur. Agitola conductit operarium, debitamque mercedem promittit, an vt negligentiæ dissoluatur? non: sed vt legetes demactat, & in horrea recondat. Rex milites congregat, & stipendiū assignat, an vt lusibus vident, & in conuiuis, & portionibus occupentur? nullo modo: sed ut p̄alietur, vt locum suum teneant, vt hostium vim impetuque sustineant. Et te Christus, o religiose, in suum domum vocavit, & prelio sui sanguinis tibi beneficio vocationis coemit, & tantorum donorum stipendia attribuit, vt orieris, vt negligens in cella maneas, & tui oblitus, per hortum & claustra discurras, vt confabulationes vanas, & occupationes sœulares affectes vt dicas: Laboriosum est paruos defectus vitare, palſiones cohibere, silentium amare, lectioni & orationi semper insitare? Quis hoc credat? Imò potius vocatus es, vt tamquā fidelis famulus ei semper inferuias, tamquam vineæ operarius tribulos & spinas tui cordis euellas, tamquam strenuus miles, secundum præceptum Pauli, milites bonam militiam.] Homo (ait Iob) nascitur ad laborem, & aus ad volatum.] Si cuius homo ad laborem natus est, quād magis tu, qui vt laborares mundum deseruisti, & tāta bona in laborum leuamen recepisti! Ne sis, vt illi, insanus, qui, vt est apud Hugonem Victorinū, delicata, ac voluptuofam credunt esse religionē, expertem laboris, vacante otio, & habitum religionis indiscretē capiunt. Votum faciūt, professionis vinculo constringuntur: cūm autem religionis ordinem, & cōsuetudines eiusdem auersantes carnī nouerint, in hæc verba prorumpūt, Putamus pondus religionis leuius est, quis enim potest ferre claustrū tedium, diuturnitatem silentij, pondus laboris, parsimoniam cibū?] Ne, inquā, talia dicas, nec talia cogites, sed sciēte ad laborem vocatum, ad opus inuitatum, ad prælium immane conductum, labora sicut bonus miles Christi Iesu. Operare & exerce te ipsum,] in ædificatione cordis tui: & vt est apud Ecclesiasticū, A iumentute tua excipe doctrinam, & vsque ad canos iuuenies sapientiam: Quasi is, qui arat, & qui seminat, accede ad eā, & sustine bonos fructus illius, in operē enim ipsius exigui laborabis, & citè edes de generationibus illius.] Præliare prælia Domini, quæ aduersus demones cōmittuntur: In his autem nō oscitādo, & dormiendo, sed vigilādo, & orādo te exercebis. Nō vincitur diabolus otio, sed labore, nō crapula, sed ieiunio, nō vaniloquio, sed filētio, non ira, non superbia, nō ambitione, sed mālueridine, sed humilitate, sed honoris cōceptu. Cōtra dolos & terrores Sathanæ (inquit Thomas à Cäpis vir verè religionis, spiritualis, & pius) certat, ac triumphat vnamnis cōnitus fratrum multorum, qui nocturnis vigiliis incubat, diurnis laboribus insudat, sacris lectionibus intendit, deuotis precibus, & Psalmorum melodis insistendo, Deo iubilat, & quasi cælestibus tubis pariter insonando, diabolū persequuntur. Vehementer enim eum affligunt, cūm ieiunant: verberant, cūm disciplinam recipiunt: calcant, cūm veniam petūt, premunt, cūm se humiliant, terrent, cūm Iesum inuocant, tortuent, cūm Mariam nominant, fugant, cūm cruce signant, vrunt, cūm crucifixum adorāt, vincunt, cūm obediunt, arcent, cūm in solitudine manent, ligant cūm stricte silentium seruant.] Hæc sunt arma fortissima, quibus Christi milites diabolū superāt, & ante pedes suos fractum vincitumque prosterunt.

Æquum autem est, vt religiosi, qui nomina huile sacra militia dederunt, strenue dimicent aduersus seipso, & aduersus carnis vitia, atque peccata, & fortiores esse, ac inuictos milites glorientur. Qui enim aliquam artem liberalē exercet, aut aliquod manus

rei ipsius

1. Tūm. 1.
19.
Iob. 5.7.Hugo Iob.
1. de clau-
stro am-
ma c. 18.2. ad Tūm.
2. 3.
Ecc. 6.
18.Tūm. à
Camp-
ser. ad no-
tūc. ser. 1.

reipublicæ tractat, mirum est quanto studio procurant alios suæ artis peritos excellere, aliòsve illius munera administratores superare. Philosophicis, aut Theologicis studiis insitstes, ingenij acumine, disputandi dexteritate, & interpretandi facilitate, condicípulos anteire nititur; Miles corde magis intrepido, fortior & animosior inter hostium acies esse curat: Mercator in rationibus subtilior, in debitorū exsolutione pròptior, in promissionibus verior, in mensuris fidelior esse conatur: Aduocatus diligenter, iudex æquior, rex benignior, atque potentior ceteris aduocatis, aut iudicibus, aut regibus esse, & videri concupiscit. Solus miserabilis religiosus opprimens interdum hunc naturalem affectum, inter alios solidales, nec ad maiorem virtutem, nec perfectiorem aspirat. Neq; inter humiles esse modelior exoptat; neque inter mites māsuetior; neque inter subiectos obedientior; neque inter castos purior; neque inter Dei amatores feruentior: neque inter mundi contemptores, à mundo remotior esse desiderat: Sed in cœno multarum imperfectionum latus iacet perpetua quād cepiditate contentus. Illam excellentiam curam gratia denegat, quam in sæculo constitutus fragili natura cōcellit. Illū laborem pro adipiscenda fanditatem refugit, quem sèpius pro vilissimis rebus admisit: cùm tamen sanctitas, ac cordis puritas in immensum pretiosior, atque diuturnior, multò majori diligentia esset, ac contentione quaerenda. Si enim (vt ait Hieronymus) negotiatorēs sacerdotali tanta sustinent, vt ad incertas perituras que diuitias perueniant, & seruent cum anima discriminē, quæ multis periculis quæserunt: Quid Christi negotiatorē faciendū est, qui venditis omnibus, quæ erit pretiosissimum margaritum? Qui totis substantiæ lūc opibus emit argum, in quo reperiāt thesaurum, quæ nec fur fodere, nec latro posuit auferre?

Hierony.
epifol. ad
Ruficū.
c. 1.

Rom. 6.
19.
Chry. in
c. 6. ad
Rom. bō.
1. 2.

Greg. 19.
mors. 16.

Hanc insipientissimam socordiam præuidēs Paulus, quasi maiorem diligentiam rebus maioribus efflagitare non audens, saltem æqualem ei, quam vilissimis rebus impendimus postulare contendit, cùm ait: Humanum dico propter infirmitatem carnis vestræ. Sicut enim exhibuitis membra vestra seruire immunditiae, & iniquitati ad iniquitatem: ita nunc exhibete membra vestra seruire iustitiam in sanctificationem] Quis tandem (inquit Chrysostomus) couisque miser, eousq; infelici sidere natus esse queat, vt ne studij quidem tantudem Christi, quantum peccati, ac diaboli seruituti impendat? Sed cessaret fanē, ô beatē pater, mixta cum admiratione interrogatio, si huius temporis, non dico sacerulariū domos, sed religiosorū cœnobia ingredereris. Si videres homines qui in seculo pro diuitiis peritūris pro turpissima quād voluptate pro honore quocumq; vēto inaniori, magnos labores pertulerunt; pro cælesti præmio, pro virtutis pulchritudine, pro filiorū De gloria, nec quid minimū velle perferre. Horū proculdubio infirmati condescendit, (vt inquit Gregorius) ac si eis apertius diceretur. Si nequaquam amplius potestis, salte tales estote in fructu honorū operi, quales fuistis dudum in actione vitorū, ne debiliores vos habeat sancta libertas heredes, quos in carne validos habuit vsus terrena voluptatis.] Hoc igitur Domino tribuamus, vt pari saltem cura ac diligentia vitam spiritualē amemus, quali vitâ carnalem, & mundanam dileximus. Et quemadmodum seculo adhærentes, ad ampliorem aspirabamus dignitatem: ita nunc in religione viuentes, ad maiorem sanctitatem aspiremus. Quis ex nobis si Episcopatum habere potuisset, archipresbyter esse patetur? Et si ad Cardinalatus insulam ascendere valuisse, Episcopatu tenui satiare-

A] tur? Aut si daretur sibi Ecclesiæ suprema potestas, in minore se dignitate contineret? Hoc humanum, in diuina & cælestia traducamus. Maiorem humilitatem, ampliorem spiritum orationis, ac animi puritatem quotidie quæramus, vt in Christi curia dignitatem amplissimam mereamur obtinere. Hic sit noster conatus, vt in domo spiritus, spirituales, & in officina sanctitatis, simus sancti, & studioſi in schola virtutis. Audiuius vocem Domini dicentis cuique nostrum cùm conculcabatur in sanguine suo, Viue.] Ne amplius moriamur morte spirituali, ne fatore vitorua, & peccatorum putredine fordeamus: sed virtus & affectus superalii, sit nostra vita, sit nostra virtus. Ditauit nos benignissimus Deus, non auro, neque argento, sed beneficiis, sed donis, sed gratia cœlestis auxiliis, more diuitum magnos animos cōcipiamus, & vitam his magnis opibus congruam, puram, ac spiritualem affectus. Magnificauit nos supra mundanas dignitates extollens, introduxit in arcam cordis, ad quietem animi, & tranquillitatem inuitans: exornauit mundo muliebri tribuens interiorum puritatem: Vberibus compassionis, & fortitudinis pilis affect, vt in bonum proximorum essemus demonibus fortiores. Ne vilescamus, ne effundamus cor in cœno rerum sacerularium, neq; amore vilitatum, quas dimisimus, vitam nostram fædemus. Est quidem tempus nostrum, tempus amantium, ne conuertamus illud in affectus, & qualitates seruorum: sed diuina prouidentia protecti, & in sponsa dignitate constituti, sponsa Christi, tum honorem, tum pulchritudinem, & vniuersarum virtutum indumentum optemus. Sic enim fieri, vt nostro muneri satisfactæ, afflèquamus spiritualem vitam, ciuique perfectionem, cuius causa religiosam vitam copimus profiteri. Interim tamen dum huius vitæ naturam, partes, & gradus, quos religiosi cōscendere solent, sub alio tractationis initio explicabimus: sic Domino grates referamus, & robur ad vitam istam concertandam postulemus.

D] Domine Deus meus, sapientia ineffabilis, qui omnia vides: bonitas incomprehensibilis: qui cuncta diligis, potentia insuperabilis, qui vniuersa sustentas: dignare me, abiectissimum seruum tuum Majestati tuæ immensas gratias agere, & has tuas perfectiones laudare, quas in beneficio vocationis mea mirabiliter demonstrasti. Tu enim es artifex sapientissimus, qui arcem religionis pulcherrimam fabricasti, dator bonorum optimius, qui illam tuis donis exornasti, defensor potentissimus, qui inter tot procellas, & tempestates eam illæsam, atque integrâ conservasti. Tu es, ô creator meus, qui sapientia tua viuos lapides eligis, & à cœno rerum sacerularium extrahis, vt haec fabrica ad excelsa cōsurgat. Tu bonitas, qui electos lapides polis, & edificationi virtutū præsidio aptas, vt pulchrior & splendidior appareat. Tu potestas, qui politos lapides iungis, & calce charitatis astrigis, ne vnumquam tua domus ista procumbat. Tu es Domine, opifex omnia sciens, qui hac magnalia promisisti domui religionis tuae. Ecce ego sternam per ordinem lapides tuos, hoc est, filios tuos, & fundabo te in sapphyris, scilicet in desideriis cœlestibus, & ponam lapides, nimurum sanctorum exépla, propugnacula tua. Tu es Deus sancte, omnia sanctificans, qui dona donis adiiciens pollicitus es illi: Et ponam portas tuas, id est munditiam, ac puritatem, in lapides sculptos, & omnes terminos tuos, regulas, quibus cingeris, in lapides desiderabiles, vniuersos filios tuos doctos à Dmio, & multitudinem pacis filii tuis.] Tu es, ô rex, omnia potens, qui adhuc stabilitatem huic regiæ tuae attribuens, ita ait: Et in

E] 1/4.54.
11.

iustitia fundaberis, recede procul à caluminia: quia non timebis, & à paurore: quia non appropinquabit tibi. Et nunc, Domine, video me, ab ipsa pueritia lapidem huius fabricæ tuae, partem huius domus tue, membrum religionis sanctæ tue, quod donum eximium, te sapientia docente, & illuminante cor meum, sine difficultate concepi, te bonitate molliente meam duritiam, admisi, te potentia mea imbecillitatem fulciente suscepit: sapientia tua fuit, quod mundi fallacias irrisi, & status religiosi præstantiam agnoui: Bonitatis tua fuit, quod seculi mala contempsi, & vita religiosæ bona qualiu: Potentia tua fuit, quod iugum disciplinæ portare valui, & onus subiectionis numquam abieci. Ob hoc ergo eximium beneficium, ac præstantissimum donum, immensas tibi, ô Deus meus, grates re-

A fero, & omnes cœlestes spiritus, atque viueros sanctorum cœtus ad te laudandum, & prædicandum invito, quia pusillum elegisti, vilissimum dilexisti, & infirmum, atque imbecillum sustentasti. Confirmata iam, ô creator sancte meus, quod operatus es in me, qui cœpisti opus bonum, illud rogo, ut tua sapientia, bonitate, & potentia perficias. Da ut mundum, quem contempsi, verè contemna, virtutem, ac puritatem, quam statu sequor, actione complectar; & te solum bonum meum implens sinus cordis mei, toto ardore, tota mente, & tota virtute diligam, quatenus in postremo die vita mea, seruus fidelis inuentus, ex hoc paradiſo terrestri, quem incolo, in cœlestem paradiſum, & felicitatem semper duraturam, te donante, transferri merear.

B

ORATIO ET GRATIARVM actio pro beneficio religiosæ vocationis.

REATOR omnium Deus, qui ex hominibus ad tuam imaginem, & similitudinem factis, quosdam, non minus mirabiliter, quam misericorditer eligis, in quibus per religiosum statum, & per vitam eo dignam, imago tua purior & similitudo splendidior, appareat. Totis præcordiis laudo, & benedico te, qui me vilissimum vermem, unum istorum esse fecisti, & ab ipsa pueritia usque ad virilem ætatem tecum religiosa professione iunxisti, & firmam spem perseverandi usque ad mortem, non naturæ, sed efficaciam gratiæ subinxam, benignissima pietate donasti. Rogo te, Pater, & verè Parer, ut huic præstantissimo beneficio semper gratus existam, dona tua innumerabilia in me per hunc statum collata, tua esse & non mea, sincerissima veritate cognoscam, in illis, & ex illis, non mihi omni spurcitia pleno, sed tibi infinita laude dignissimo, omnem gloriam, & laudationem quæram, & post tot religionis emenos annos vitam tandem religiosam spiritualem, & penitus à sæculo alienam agere incipiam.
Amen.

DE